

II

(Muut kuin lainsäätämismääräyksessä hyväksyttävät säädökset)

ASETUKSET

KOMISSION ASETUS (EU) N:o 774/2010,**annettu 2 päivänä syyskuuta 2010,****siirtoverkonhaltijoiden välisiä korvauksia ja siirtomaksujen määrittämiseen liittyviä yhteisiä sääntelyperiaatteita koskevista suuntaviivoista****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon verkkoon pääsyä koskevista edellytyksistä rajat ylittävässä sähkön kaupassa 26 päivänä kesäkuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1228/2003 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 8 artiklan 1 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Asetuksessa (EY) N:o 1228/2003 säädetään siirtoverkonhaltijoiden välisen korvausmekanismin perustamisesta. Mainitun asetuksen mukaan komissio vahvistaa suuntaviivat, joissa määritetään siirtoverkonhaltijoiden välisessä korvausmekanismissa sovellettavien menettelyjen ja menetelmien yksityiskohdat sekä asianmukaiset säännöt, jotka johtavat maksujen määrittämisen asteittaiseen yhdenmukaistamiseen kansallisissa tariffijärjestelmissä.
- (2) Sen jälkeen kun siirtoverkonhaltijoiden välisen korvausmekanismin tarve ensi kerran havaittiin, asiasta on saatu hyödyllisiä kokemuksia erityisesti siirtoverkonhaltijoiden vapaaehtoisten järjestelmien kautta. Siirtoverkonhaltijat ovat kuitenkin todenneet, että tällaisista vapaaehtoisista järjestelmistä on entistä vaikeampi päästä sopimukseen.
- (3) Siirtoverkonhaltijoiden välistä korvausmekanismia koskevien sitovien suuntaviivojen pitäisi luoda vakaa perusta siirtoverkonhaltijoiden välisen korvausmekanismin toiminnalle ja taata siirtoverkonhaltijoille kohtuullinen korvaus kustannuksista, jotka aiheutuvat niiden verkoissa siirrettävistä rajat ylittävistä sähkövirroista.
- (4) Sellaisten kolmansien maiden tai alueiden siirtoverkonhaltijoilla, jotka ovat tehneet Euroopan unionin kanssa sopimuksen, jonka mukaan ne ovat hyväksyneet unionin sähköalan lainsäädännön ja soveltavat sitä, olisi oltava oikeus osallistua siirtoverkonhaltijoiden väliseen korvausmekanismiin samoin edellytyksin kuin jäsenvaltioiden siirtoverkonhaltijoiden.
- (5) On asianmukaista sallia, että sellaisten kolmansien maiden siirtoverkonhaltijat, jotka eivät ole tehneet Euroopan unionin kanssa sopimusta, jonka mukaan ne ovat hyväksyneet unionin sähköalan lainsäädännön ja soveltavat sitä, voivat tehdä jäsenvaltioiden siirtoverkonhaltijoiden kanssa monenvälisiä sopimuksia, joiden perusteella kaikille osapuolille voidaan maksaa oikeudenmukainen ja tasapuolinen korvaus kustannuksista, jotka aiheutuvat niiden verkoissa siirrettävistä rajat ylittävistä sähkövirroista.
- (6) Siirtoverkonhaltijoille olisi korvattava rajat ylittävien sähkövirtojen siirrosta aiheutuvat energiahäviöt. Tällaisen korvauksen olisi perustuttava arvioon siitä, mitä häviöitä olisi tapahtunut ilman sähkön kauttakulkua.
- (7) Olisi perustettava rahasto, josta siirtoverkonhaltijoille maksetaan korvauksia kustannuksista, joita niille aiheutuu infrastruktuurin antamisesta käyttöön rajat ylittävien sähkövirtojen siirtoa varten. Rahaston suuruuden olisi perustuttava unionin laajuiseen arviointiin pitkän aikavälin keskimääräisistä lisäkustannuksista, joita aiheutuu infrastruktuurin antamisesta käyttöön rajat ylittävien sähkövirtojen siirtoa varten.
- (8) Kolmansien maiden siirtoverkonhaltijoille olisi aiheuduttava samat kustannukset unionin siirtoverkon käytöstä kuin jäsenvaltioiden siirtoverkonhaltijoille.
- (9) Sähköntuottajilta siirtoverkkoon pääsystä perittävien maksujen erot eivät saisi haitata sisämarkkinoiden toimintaa. Tästä syystä verkkoon pääsystä jäsenvaltioissa

⁽¹⁾ EUVL L 176, 15.7.2003, s. 1.

perittävät keskimääräiset maksut olisi pidettävä rajoissa, joiden avulla voidaan varmistaa, että yhdenmukaistamisen hyödyt saavutetaan.

- (10) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat asetuksen (EY) N:o 1228/2003 13 artiklalla perustetun komitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Siirtoverkonhaltijoille on maksettava korvaus niiden verkoissa siirrettävistä rajat ylittävistä sähkövirroista aiheutuvista kustan-

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 2 päivänä syyskuuta 2010.

nuksista liitteen osassa A vahvistettujen suuntaviivojen mukaisesti.

2 artikla

Verkonhaltijoiden siirtoverkkoon pääsystä perimien maksujen on oltava liitteen osassa B vahvistettujen suuntaviivojen mukaiset.

3 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenkymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämän asetuksen voimassaolo päättyy 2 päivänä maaliskuuta 2011.

Komission puolesta
José Manuel BARROSO
Puheenjohtaja

LIITE

OSA A

SIIRTOVERKONHALTIJOIDEN VÄLISEN KORVAUSMEKANISMIN PERUSTAMISTA KOSKEVAT SUUNTAIVIIVAT**1. Yleiset säännökset**

1.1 Siirtoverkonhaltijoiden välisen korvausmekanismin (Inter-Transmission System Operator Compensation Mechanism, ITC-mekanismi) avulla korvataan kustannukset, jotka aiheutuvat rajat ylittävien sähkövirtojen siirrosta, mukaan luettuna rajat ylittävän pääsyn tarjoaminen yhteenliitettyyn verkkoon.

1.2 Siirtoverkonhaltijat perustavat ITC-rahaston, josta siirtoverkonhaltijoille korvataan rajat ylittävien sähkövirtojen siirrosta aiheutuneet kustannukset.

ITC-rahastosta myönnetään korvaus

1) kustannuksista, joka aiheutuvat kansallisissa siirtoverkoissa rajat ylittävien sähkövirtojen siirron seurauksena syntyneistä häviöistä; ja

2) kustannuksista, jotka aiheutuvat infrastruktuurin antamisesta käyttöön rajat ylittävien sähkövirtojen siirtoa varten.

1.3 ITC-rahastoon maksettavat rahoitusosuudet lasketaan 6 kohdan mukaisesti.

ITC-rahastosta suoritettavat maksut lasketaan 4 ja 5 kohdan mukaisesti.

Siirtoverkonhaltijat vahvistavat kaikkien ITC-rahastoon liittyvien maksujen keräämistä ja maksamista koskevat järjestelyt, ja ne määrittävät myös maksujen ajoituksen. Kaikki rahoitusosuudet ja maksut on suoritettava mahdollisimman pian ja viimeistään kuuden kuukauden kuluessa sen kauden lopusta, johon ne liittyvät.

1.4 Komission päätöksellä 2003/796/EY ⁽¹⁾ perustettu Euroopan sähkö- ja kaasualan sääntelyviranomaisten ryhmä (ER-GEG) raportoi komissiolle vuosittain ITC-mekanismiin täytäntöönpanosta ja ITC-rahaston hallinnoinnista.

Siirtoverkonhaltijoiden on tätä varten tehtävä yhteistyötä ERGEGin kanssa ja annettava ERGEGille ja komissiolle kaikki tarvittavat tiedot.

1.5 Sähkön kauttakulkumäärä lasketaan, tavallisesti tuntikohtaisesti, ottamalla huomioon kansallisten siirtoverkkojen välisen yhteenliittäntöjen kautta tapahtuvan sähkön tuonnin ja viennin absoluuttisista määristä alhaisempi.

Sähkön kauttakulkumäärän laskemiseksi tuonnin ja viennin määrää kussakin kansallisten siirtoverkkojen välisessä yhteenliittännässä vähennetään suhteessa siihen osuuteen kapasiteetista, jota ei ole jaettu asetuksen (EY) N:o 1228/2003 liitteessä vahvistettujen ylikuormituksen hallintaa koskevien suuntaviivojen 2 kohdan kanssa yhteensopivalla tavalla.

Riippumatta siitä, mitä tämän kohdan toisessa alakohdassa säädetään, sähkön kauttakulkumäärää laskettaessa otetaan huomioon sähkön tuonti ja vienti yhteenliittännöissä sellaisiin kolmansiin maihin, joihin sovelletaan 7.1 kohdan säännöksiä.

1.6 Liitteen tämän osan soveltamiseksi sähkön nettovirralla tarkoitetaan tietystä kansallisesta siirtoverkosta sellaisiin maihin, joissa siirtoverkonhaltijat osallistuvat ITC-mekanismiin, tapahtuvan sähkön kokonaisviennin ja samaan siirtoverkkoon sellaisista maista, joissa siirtoverkonhaltijat osallistuvat ITC-mekanismiin, tapahtuvan sähkön kokonais-tuonnin erotuksen absoluuttista arvoa.

⁽¹⁾ EUVL L 296, 14.11.2003, s. 34.

Niissä ITC-mekanismin osapuolissa, joilla on yhteinen raja vähintään yhden sellaisen kolmannen maan kanssa, johon sovelletaan 7.1 kohdan säännöksiä, nettovirran laskelmaan tehdään seuraavat mukautukset:

- 1) jos sähkön kokonaisvienti maihin, joissa siirtoverkonhaltijat osallistuvat ITC-mekanismiin, on suurempi kuin sähkön kokonaisvienti maista, joissa siirtoverkonhaltijat osallistuvat ITC-mekanismiin, nettovirrasta vähennetään alhaisempi seuraavista määristä:
 - a) nettotuontivirrat kyseisistä kolmansista maista; tai
 - b) nettovientivirrat maihin, joissa siirtoverkonhaltija osallistuu ITC-mekanismiin;
 - 2) jos sähkön kokonaisvienti maista, joissa siirtoverkonhaltijat osallistuvat ITC-mekanismiin, on suurempi kuin sähkön kokonaisvienti maihin, joissa siirtoverkonhaltijat osallistuvat ITC-mekanismiin, nettovirrasta vähennetään alhaisempi seuraavista määristä:
 - a) nettovientivirrat kyseisiin kolmansiin maihin; tai
 - b) nettotuontivirrat maista, joissa siirtoverkonhaltija osallistuu ITC-mekanismiin.
- 1.7 Tämän liitteen soveltamiseksi kuormituksella tarkoitetaan sitä kokonaissähkömäärää, joka lähtee kansallisesta siirtoverkosta siihen liitettyihin jakeluverkkoihin, siirtoverkkoon liitetyille loppukuluttajille sekä sähköntuottajille käytettäväksi sähköntuotannossa.

2. Osallistuminen ITC-mekanismiin

- 2.1 Kunkin sääntelyviranomaisen on varmistettava, että sen toimivaltaan kuuluvalla alueella toimivat siirtoverkonhaltijat osallistuvat ITC-mekanismiin ja ettei siirtoverkonhaltijoiden verkkoihinsa pääsystä perimiin maksuihin sisälly mitään rajat ylittävien sähkövirtojen siirtoon liittyviä lisämaksuja.
- 2.2 Sellaisten kolmansien maiden siirtoverkonhaltijoilla, jotka ovat tehneet Euroopan unionin kanssa sopimuksen, jonka mukaan ne ovat hyväksyneet unionin sähköalan lainsäädännön ja soveltavat sitä, on oikeus osallistua ITC-mekanismiin.

ITC-mekanismiin voivat erityisesti osallistua siirtoverkonhaltijat, jotka toimivat energiayhteisön perustamissopimuksen⁽¹⁾ 9 artiklassa tarkoitetuilla alueilla.

Kutakin ITC-mekanismiin osallistuvaa kolmannen maan siirtoverkonhaltijaa on kohdeltava tasapuolisesti jäsenvaltion siirtoverkonhaltijaan verrattuna.

3. Monenväliset sopimukset

- 3.1 Siirtoverkonhaltijat voivat tehdä monenvälisiä sopimuksia rajat ylittävien sähkövirtojen siirrosta aiheutuvien kustannusten korvaamisesta ITC-mekanismiin osallistuvien siirtoverkonhaltijoiden ja sellaisten kolmansien maiden siirtoverkonhaltijoiden kanssa, jotka eivät ovat tehneet Euroopan unionin kanssa sopimusta, jonka mukaisesti ne ovat hyväksyneet unionin sähköalan lainsäädännön ja soveltavat sitä, ja jotka allekirjoittivat 16 päivänä joulukuuta 2009 siirtoverkonhaltijoiden välisen vapaaehtoisen sopimuksen siirtoverkonhaltijoiden välisistä korvauksista.
- 3.2 Tällaisilla monenvälisillä sopimuksilla on pyrittävä varmistamaan, että kolmannen maan siirtoverkonhaltijaa kohdellaan tasapuolisesti ITC-mekanismiin osallistuvan maan siirtoverkonhaltijaan verrattuna.
- 3.3 Tällaisissa monenvälisissä sopimuksissa voidaan tarvittaessa suositella asianmukaista mukautusta 5 kohdan mukaisesti määritettyyn kokonaiskorvaukseen, joka maksetaan infrastruktuurin antamisesta käyttöön rajat ylittävien sähkövirtojen siirtoa varten. Tällaiselle mukautukselle on saatava komission hyväksyntä.
- 3.4 Kolmannen maan siirtoverkonhaltijaa ei saa kohdella suotuisammin kuin ITC-mekanismiin osallistuvaa siirtoverkonhaltijaa.

⁽¹⁾ EUVL L 198, 20.7.2006, s. 18.

3.5 Kaikki tällaiset monenväliset sopimukset on toimitettava komissiolle, jotta se voi antaa lausuntonsa siitä, edistääkö monenvälisen sopimuksen jatkaminen sähkön sisämarkkinoiden ja rajat ylittävän kaupan toteuttamista ja toimintaa. Komission lausunnossa käsitellään erityisesti seuraavia kysymyksiä:

1) liittyykö sopimus pelkästään siirtoverkonhaltijoiden väliseen korvaukseen kustannuksista, jotka aiheutuvat rajat ylittävien sähkövirtojen siirrosta;

2) onko 3.2 ja 3.4 kohdan vaatimuksia noudatettu.

3.6 Laatiessaan 3.5 kohdassa tarkoitettua lausuntoa komissio kuulee kaikkia jäsenvaltioita ja ottaa erityisesti huomioon niiden jäsenvaltioiden näkemykset, joilla on yhteinen raja kyseisen kolmannen maan kanssa.

4. Korvaus häviöistä

4.1 Korvaus kansallisissa siirtoverkoissa rajat ylittävien sähkövirtojen siirron seurauksena aiheutuneista häviöistä lasketaan erikseen niistä kustannuksista maksettavasta korvauksesta, jotka aiheutuvat infrastruktuurin antamisesta käyttöön rajat ylittävien sähkövirtojen siirtoa varten.

4.2 Kansallisessa siirtoverkossa aiheutuneet häviöt määritetään laskemalla seuraavien erotus:

1) siirtoverkossa tosiasialisesti aiheutuneet häviöt kyseisenä ajanjaksona; ja

2) arvioidut häviöt, jotka siirtoverkossa olisivat aiheutuneet kyseisenä ajanjaksona, jos sähkön kauttakulkua ei olisi tapahtunut.

4.3 Siirtoverkonhaltijat tekevät 4.2 kohdassa tarkoitettua laskelman ja julkaisevat sen ja siinä käytetyn menetelmän asianmukaisessa muodossa. Laskelma voi perustua arvioihin, joita on tehty useille ajankohdille kyseisen ajanjakson aikana.

4.4 Rajat ylittävien sähkövirtojen seurauksena kansallisessa siirtoverkossa aiheutuneiden häviöiden arvo lasketaan samoin perustein kuin mitkä sääntelyviranomaiset on hyväksynyt kaikkien kansallisessa siirtoverkossa tapahtuvien häviöiden osalta. ERGEGin on varmennettava häviöiden arviointiin kansallisella tasolla sovelletut kriteerit ottaen erityisesti huomioon, että häviöt arvioidaan oikeudenmukaisella ja syrjimättömällä tavalla.

Jos asianomainen sääntelyviranomaiset ei ole hyväksynyt häviöiden laskentaperusteita ajanjaksoksi, jona ITC-mekanismia sovelletaan, häviöiden arvo ITC-mekanismia varten perustuu kaikkien siirtoverkonhaltijoiden tarkastamiin arvioihin.

5. Korvaus infrastruktuurin antamisesta käyttöön rajat ylittäviä sähkövirtoja varten

5.1 Rajat ylittävän infrastruktuurin vuotuinen korvausmäärän jaetaan kansallisista siirtoverkoista vastaavien siirtoverkonhaltijoiden kesken korvauksena kustannuksista, jotka aiheutuvat infrastruktuurin antamisesta käyttöön rajat ylittävien sähkövirtojen siirtoa varten.

5.2 Rajat ylittävän infrastruktuurin vuotuinen korvausmäärä jaetaan kansallisista siirtoverkoista vastaavien siirtoverkonhaltijoiden kesken suhteessa seuraaviin tekijöihin:

1) kauttakulkuaste, joka tarkoittaa kyseisen kansallisen siirtoverkon kauttakulkuvirtojen suhdetta kaikkien kansallisten siirtoverkkojen kokonaiskauttakulkuvirtoihin;

2) kuormitusaste, joka tarkoittaa sähkön kauttakulkuvirtojen neliötä jaettuna kuormituksen ja kauttakulkuvirtojen summalla kyseisessä kansallisessa siirtoverkossa suhteessa sähkön kauttakulkuvirtojen neliöön jaettuna kuormituksen ja kauttakulkuvirtojen summalla kaikissa kansallisissa siirtoverkoissa.

Kauttakulkuasteen painotus on 75 prosenttia ja kuormitusasteen 25 prosenttia.

5.3 Rajat ylittävän infrastruktuurin vuotuinen korvausmäärä on 100 000 000 euroa.

6. Rahoitusosuudet ITC-rahastoon

- 6.1 Siirtoverkonhaltijoiden on maksettava ITC-rahastoon osuus, joka vastaa niiden kansalliseen siirtoverkkoon tulevien ja siitä lähtevien nettovirtojen absoluuttisen arvon osuutta kaikkiin kansallisiin siirtoverkkoihin tulevien ja niistä lähtevien nettovirtojen absoluuttisten arvojen summasta.

7. Siirtoverkon käyttömaksu kolmanteen maahan suuntautuvassa viennissä tai sieltä tulevassa tuonnissa

- 7.1 Kaikesta kolmanteen maahan suuntautuvasta suunnitellusta sähkön viennistä tai kolmannesta maasta tulevasta suunnitellusta sähkön tuonnista on maksettava siirtoverkon käyttömaksu, kun

- 1) kyseinen maa ei ole tehnyt Euroopan unionin kanssa sopimusta, jonka mukaan se on hyväksynyt unionin sähköalan lainsäädännön ja soveltaa sitä; tai
- 2) siitä siirtoverkosta, josta sähköä tuodaan tai johon sähköä viedään, vastaava siirtoverkonhaltija ei ole tehnyt 3 kohdassa tarkoitettua monenvälistä sopimusta.

Maksu ilmoitetaan euroina megawattituntia kohti.

- 7.2 Kunkin ITC-mekanismien osanottajan on perittävä siirtoverkon käyttömaksu kansallisen siirtoverkon ja kolmannen maan siirtoverkon välisestä suunnitellusta sähkön tuonnista ja viennistä.
- 7.3 Siirtoverkonhaltijoiden on laskettava etukäteen siirtoverkon käyttömaksu kullekin vuodelle. Maksun suuruudeksi vahvistetaan se arvioitu rahoitusosuus megawattituntia kohti, jonka osallistuvan maan siirtoverkonhaltijat maksaisivat ITC-rahastoon kyseiselle vuodelle ennakoitujen rajat ylittävien sähkövirtojen perusteella.

OSA B

SIIRTOMAKSUIEN MÄÄRITTÄMISEEN LIITTYVIÄ YHTEISIÄ SÄÄNTELYPERIAATTEITA KOSKEVAT SUUNTAVIIVAT

1. Tuottajien kussakin jäsenvaltiossa vuosittain maksamien keskimääräisten siirtomaksujen on oltava 3 kohdassa määritellyissä rajoissa.
2. Tuottajien vuosittain maksamilla keskimääräisillä siirtomaksuilla tarkoitetaan tuottajien vuosittain maksamien siirtomaksujen kokonaismäärää jaettuna tuottajien vuosittain jäsenvaltion siirtoverkkoon syöttämän energian mitatulla kokonaismäärällä.

Jäljempänä 3 kohdassa tarkoitettua määrää laskettaessa huomioon ei oteta

- 1) tuottajien maksamia maksuja aineellisista hyödykkeistä, joita tarvitaan liitännässä verkkoon tai liitännän tehon lisäämisessä;
 - 2) tuottajien liitännäispalveluista maksamia maksuja;
 - 3) tuottajien maksamia erityisiä verkkohäviömaksuja.
3. Tuottajien vuosittain maksamien keskimääräisten siirtomaksujen on oltava välillä 0–0,5 euroa/MWh, lukuun ottamatta Tanskassa, Ruotsissa, Suomessa, Romaniassa, Irlannissa sekä Isossa-Britanniassa ja Pohjois-Irlannissa sovellettavia maksuja.

Tanskassa, Ruotsissa ja Suomessa tuottajien vuosittain maksamien keskimääräisten siirtomaksujen on oltava välillä 0–1,2 euroa/MWh.

Irlannissa, Isossa-Britanniassa ja Pohjois-Irlannissa tuottajien vuosittain maksamien keskimääräisten siirtomaksujen on oltava välillä 0–2,5 euroa/MWh ja Romaniassa välillä 0–2,0 euroa/MWh.